lejligheder; i dette Hus skal nu hver Dag 8 Piger lægge paa 8 Komfurer, 8 Husmødre skal bryde sine Hoveder med, hvad Manden dog skal have til Middag, saa skal de samme 8 Piger sættes i Gang med at skaffe denne Mad og lave den. Og saa videre. Hvad vilde man ikke spare, om man i Stedet for de 8 Køkkener bare havde ét med en Husmoder og f. Ex. 3 Piger. Saa faar hver Familie om Morgenen opsendt en Spiseseddel, hvor de sætter en Blyantstreg ved de Retter, de vil have, og anmærke, hvilken Tid, de vil have Maden; til denne Tid kommer der en vandrende Pige og dækker Bordet og serverer Maden akkurat som ellers, og naar man har spist tager hun Stellet bort igen o. s. v. Man slipper at betale Husleje for Køkken og Pigekammer og slipper mange andre Besværligheder.

I Ægteskabet holder Fru B. Wicksell paa Særeje mellem Ægtefæller og mener, at hvis Ægtefæller ikke selv ønsker nogen anden Ordning, hvortil hun mener, at der bør være Frihed, saa bør Lovens *principielle Standpunkt* være: **Særeje med fuld Kontraktfrihed.** Men enhver bør læse Bogen og selv dømme. *Johanne Meyer.*

Et Hjærtesuk.

„Ret for alle og Uret for ingen", siges der, men hvor er Retten for den gifte Kvinde?

Naar en Mand for Mishandling af sin Hustru i 20 Aar dømmes til 5 Gange 5 Dage Vand og Brød, som forleden Gaardmanden fra Falster, saa maa vi nok spørge herom. Han havde vedholdende mishandlet sin Hustru med Ridepisk, Spark og Stød, jaget hende ud af Sengen om Natten med hendes spæde Barn, eller syg, som hun var før eller efter Barnefødsler. — Og saa dømmes Manden med Straf i Lighed med et simpelt lille Tyveri.

Men Kvinderne? — hvorfor i al Verden taaler de dog en saadan Behandling, hvorfor føder de vedblivende det ene Barn efter det andet i et saadant Forhold, og hvorfor raaber de ikke højt om deres grænseløse Kval, Nød og Lidelse under Mandens Mishandling? Ti dersom man tror, at denne Mand er enestaaende, saa tager man fejl. Tusinde Ægtemænd er saaledes mod deres Hustruer, og for hvert Barn der fødes og Næringssorgerne stiger, bliver Mishandlingerne voldsommere og hyppigere; men Kvinderne tier, og de vil blive ved at tie med deres Nød, om vi ikke faar en anden Lov og Ret for den gifte Kvinde.

Hun har jo Valget — Skilsmisse; men hvad saa med Børnene, og hvor gaar en middelaldrende Kvinde hen i Verden, nedbrudt paa Sjæl og Legeme af altfor hyppige Børnefødsler og skjulte Mishandlinger, hvor gaar hun hen og skaffer sig Erhverv?

Alle Døre er lukkede for hende.

Jeg kender en gift Kvinde, der lever under lignende Mishandling; — gaar hun til Præsten, saa svarer han: De maa holde ud — „de sagtmodige skal arve Jorden". Gaar hun til sin Familje, siger de: Du maa holde ud; hvem skal ernære Dig? Og hvad siger hun selv? ja, hun har mistet al Selvtillid og Mod, og saa vedbliver hun at sætte det ene Barn i Verden efter det andet med en Mand, som er hendes Bøddel, hendes Tyran. De ulykkelige smaa!

Jeg har bedt den ærede Redaktiom om Plads for dette Hjærtesuk, for om dog muligvis en eller anden ung Kvinde kunde betænke sig lidt, inden hun giftede sig med en Mand for at blive forsørget — eller at en eller anden af de Mænd, der har Indflydelse paa Lovgivningen, kunde tænke lidt paa den gifte Kvindes uretfærdige og ulykkelige Stilling.

Caroline.

Fra en lille Provinsby har vi modtaget følgende:

Bornerthed.

Jeg kender en ung Pige, som har en Veninde, hun elsker over alt, men som hun kun i Smug tør have Samkvem med. Hvorfor?

Forældrenes sociale Stilling er noget nær ens.

Begge er de af god, ja anset Familie. Hvorfor saa?

Veninden har i sin tidligste Ungdom været forlovet og har „gjort det forbi". Endskønt hun er begavet som faa, elskværdig og med rigt Lune, endskønt hun er et mere alvorligt tænkende Menneske end de fleste, gennemtrængt af en sund Naturlighed og en Alsidighed i Interesser, som ikke er almindelig, kan førstnævnte unge Pige — der iøvrigt ligner Veninden og har Interesser fælles med hende — paa sin *Moders* Bud — ikke følges med hende, for ikke at „komme i Folkemunde".

Mødre! Er det den saa højt priste Oplysning og Opdragelse?

Nej, lad den unge Pige selv vælge. Efter en sund Opdragelse i Barneaarene vil hun forstaa at vælge ret.

Lær hende at tænke, at vælge sig en Overbevisning om de højere og mere alvorlige Ting.

Belys for hende de forskellige Spørgsmaal fra alle Sider, mundtligt eller gennem Bøger. Helst det sidste, da en mundtlig Forklaring let bliver farvet af ens personlige Mening. Lad hende blive *selvstændig*. Den Tid er vel forbi, da „unge Damer" kun er tanketomme Luksusgenstande.

Forbyd hende ikke noget, „thi det er bestandig det, som er forbudt, vi længes mest efter . . . . men det gør fikse Hoveder daarlige Karakterer" siger en norsk Digter. Først og fremmest lad den unge Pige handle under eget Ansvar; øve hende i *det*, i hendes Opvækst!

Lær hende, at hun ikke maa dømme om en Sag, som hun ikke kender eller kun har set belyst fra én Side.

Lær hende at faa en sund moralsk Opfattelse — og frem for alt lær hende *at tænke*.

Naar de unge Piger fra første Færd opdrages saaledes, da vil de „indholdsløse" unge Piger give Plads for tænkende Kvinder. Og hvor vilde det ikke gavne Samfundet, som dog i Virkeligheden bæres af Kvinden, ti hun bærer Hjemmet, men Hjemmene bærer Samfundet. *N. Falk.*

Indledningsforedrag i Diskussionen om Kvindesagen ved Mødet i Seljord August 1891.

Af Fru *Ragna Nielsen*, f. Ullmann.

(Sluttet.)

Biskop H. og alle andre Præster maa først opfylde hvert Bud i Skriften, først da kan de faa Lov at komme og kue Kvinderne under Bogstaven. Men vi maa ikke tro, at H. ikke sætter Kvinderne højt. „Vi tillægger hende den højeste Betydning for det menneskelige Samfundsliv," siger Biskop H.; „ja, vi siger, at Samfundslivet kunde ikke tænkes at bestaa, dersom Kvinden ikke var til." Og deri giver vi H. Ret. „Kvinden har en Evne til at se det store i det smaa, til med Takt at finde, hvad der kan og hvad der ikke kan gøres i ethvert givet Øjeblik, til med et eneste Greb at se ind i selve Tingens Kærne; hun har en Følelsernes Finhed og en Stemningernes Rigdom og en Hengivenhedens Evne, som Manden mangler." Det var næsten for meget, sagde Fanten, han fik en Dukat. *Saa* prægtige vidste vi ikke, vi var; men hvis Beskrivelsen passer paa os, tænk, hvad vi da maatte kunne udrette i Samfundslivet, i Politiken! „Alene Kvinden kan skabe et Hjem", siger H. Det vilde naturligvis ikke blive Hjem mere, hvis Kvinder fik Stemmeret. „Og Kvinden har Brug for alle sine Evner indenfor Hjemmets Døre", siger H. videre. Nej saamænd om hun har. For bare at nævne *et* Eksempel: den Felttogsplan, som Nordstaterne i Amerika fulgte under sidste Krig var jo lagt af en Kvinde. Kan man være vis paa, at de Evner, hun der viste, vilde være kommet til Anvendelse indenfor Hjemmets Døre? Og tør Heuch, der naturligvis som alle gode Præster holder paa Krigen, sige, at det vilde have været heldigt for denne Kvindes Fædreland, at den Plan, hvorefter Nordstaterne sejrede, ikke var kommen frem? Det er netop den Ting, at der ikke har været Brug for alle Kvindernes Evner indenfor Hjemmet, som før i Tiden gjorde en Mængde Kvinder til ulykkelige Mennesker. „Der gives ingen Kvinde", siger Heuch, „som ikke har Evne til, hvis ikke Emancipationen eller andre Laster har gjort hende uduelig til at løse Kvindens Opgave — der findes ingen Kvinde, som ikke har Sans for og Evne til at udfylde en Plads i sit Hjem." Det nytter ikke at svare H., at der jo er en Mængde Kvinder, som intet Hjem har; H. bøjer sig ikke for Faktum. „De *skal* have et Hjem", siger H., dermed er Sagen afgjort. Saa faar vi vide, hvorledes de emanciperte Kvinder er. „Hjemmets Pligter er for dette Slags Kvinder en Byrde —"; „tal med emanciperede Kvinder, læs deres Skrifter og se — disse stakkels Kvinder, hvor store de er blevne i Verden, de har glemt deres egen Opgave, Hjemmets Opgave, og de vidner om det derved, at de bilder sig ind, at det at være huslig, at være Hjemmets Velsignelse, det er ikke noget andet, end enhver Kok eller Skrædder kan gøre dem efter. Det er for mig et Bevis paa